

Αθήνα, 18 Ιουλίου 2017.

Υπόψη:

- Συνήγορου του Πολίτη,
- αξιότιμο κύριο, **Ανδρέα Ι. Ποττάκη**
- κυρίας Ε. Σαββίδη (Βοηθός Συνήγορου του Πολίτη)
- κυρίας Ε. Μπενέκου

Αγαπητέ Συνήγορε του Πολίτη,
μετά από την αναφορά που έχω κάνει ,όσον αφορά το θέμα της φορολογικής αντιμετώπισης των προνοιακών επιδομάτων που καταβάλλονται σε άτομα με αναπηρία, καθώς επίσης και τις επιστολές που σας έχω στείλει, η προθεσμία υποβολής φορολογικών δηλώσεων έχει παραταθεί για δεύτερη φορά (έως τις 21 Ιουλίου 2017) κι ακόμα δεν έχουμε λάβει μια ενημέρωση από εσάς, τον Υπουργό Οικονομικών ή την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, παρ' ότι έχει εκπνεύσει η προθεσμία, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999), για την υποχρέωση της Δημόσιας Διοίκησης να απαντήσει στο ερώτημά μου, όπως και το να απαντήσει στο ερώτημα που έχει υποβάλει ο Συνήγορος του Πολίτη από τις 4 Απριλίου 2017, καθώς επίσης και στο υπομνηστικό έγγραφό του από τις 5 Ιουνίου 2017.

Ευελπιστώ, με αυτή την έλλειψη ανταπόκρισης, ο Υπουργός Οικονομικών και η ΑΑΔΕ να μην είναι στην πρόθεσή τους να απαξιωθεί τόσο ο θεσμός του Συνήγορου του Πολίτη, όσο και η σημασία που έχει ορισθεί από το Σύνταγμα και τις Διεθνείς Συμβάσεις, υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στη μία από τις πλέον ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως είναι αυτή των ατόμων με αναπηρίες.

Επιθυμώ επίσης να σας μεταφέρω, με απόσπασμα από Γνωμοδότηση του ΝΣΚ, τη νομική ερμηνεία που έχει δοθεί στη τριμερή θεωρία της έννοιας του εισοδήματος, καθώς, όσο η ΑΑΔΕ συνεχίζει την με την ίδια στάση, τα κοινωνικά βοηθήματα που καταβάλλονται στα άτομα με αναπηρία, **για πρώτη φορά στα χρονικά προσauxάνουν το φορολογητέο εισόδημά τους**, επιβαρύνοντάς τα με απώλειες κοινωνικών παροχών (ΕΚΑΣ, Οικογενειακά επιδόματα, Κοινωνικό τιμολόγιο ΔΕΗ, κτλ.) και σε κάποιες περιπτώσεις με άδικη φορολογία (ΕΝΦΙΑ, Εισφορά Αλληλεγγύης, κτλ.)

Απόσπασμα από **ΝΣΚ (Τμήμα ΣΤ')**, Γνωμοδότηση **375/13.10.2009**:

3. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις συνάγεται ότι ούτε στο Σύνταγμα ούτε στον φορολογικό νόμο περιέχεται ορισμός της έννοιας του εν γένει φορολογικού εισοδήματος. Ενόψει τούτου, η φορολογική θεωρία και νομολογία έχει διαμορφώσει ίδια κριτήρια περί της έννοιας του φορολογικού εισοδήματος, με βάση τις αρχές που εφαρμόζονται στο Αστικό Δίκαιο για τον καθορισμό της έννοιας των καρπών πράγματος ή δικαιώματος (άρθρα 961, 840 του Α.Κ.). Τα συνθετικά δε στοιχεία της έννοιας του εισοδήματος, υπό το Αστικό Δίκαιο, είναι η σταθερότητα της υπό εκμετάλλευση πηγής του εισοδήματος, η περιοδικότητα του προϊόντος και ο χρηματικός χαρακτήρας του προϊόντος ή και το επιδεκτικό άμεσης μετατροπής της αξίας του σε χρήμα (βλ. Α. Θεοχαρόπουλο «Φορολογικό Δίκαιο,» Τόμος δεύτερος Ημ. Α', σελ. 9, 23). Με βάση εκκίνησης τις παραπάνω αρχές του Αστικού Δικαίου, στην Ελλάδα κρατεί η τριμερής θεωρία του εισοδήματος, η οποία αποτελεί συγκερασμό της θεωρίας της

περιοδικότητας και της θεωρίας των πηγών του εισοδήματος. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, τα εννοιολογικά στοιχεία του εισοδήματος είναι τρία: **α)** η περιοδικότητα, δηλαδή η επανάληψη του εισοδήματος κατά κανονικά διαστήματα ή η δυνατότητα επανάληψης αυτού, **β)** η ύπαρξη μόνιμης πηγής εισοδήματος, η οποία δεν εξαντλείται με την παραγωγή του εισοδήματος και η οποία αποτελεί την προϋπόθεση της περιοδικότητας και **γ)** η διαρρύθμιση ή εκμετάλλευση της πηγής, με τον σκοπό εξασφάλισης συνεχώς εισοδήματος, δεδομένου ότι το εισόδημα δεν παράγεται αυτομάτως αλλά κατόπιν οικονομικής προσπάθειας (Ν. Τότση «Φορολογία Εισοδήματος», έκδοση 1984, σελ. 44-48, Σ.τ.Ε. 2217/1988, 855/1986). Έτσι, ο ισχύων ΚΦΕ ρητά εφαρμόζει κατ' αρχήν τη θεωρία των πηγών του εισοδήματος, με την ταξινόμηση των διαφόρων ειδών εισοδημάτων σε επιμέρους κατηγορίες (άρθρο 4), ενώ στα άρθρα 20 έως 51 προσδιορίζει ειδικά για κάθε κατηγορία και με έντονα τα χαρακτηριστικά της περιοδικότητας την έννοια του εισοδήματος από τη συγκεκριμένη πηγή, την οποία άλλοτε διευρύνει και άλλοτε περιορίζει με ρητή και ειδική πρόβλεψη, ώστε να βρίσκεται σε αρμονία με τις επιταγές του άρθρου 78 του Συντάγματος, κατά το οποίο ουδείς φόρος επιβάλλεται και ουδεμία απαλλαγή ή εξαίρεση από τη φορολογία παρέχεται χωρίς τυπικό νόμο, που καθορίζει ειδικά το είδος της περιουσίας και το εισόδημα στο οποίο αναφέρεται ο φόρος. Κατά συνέπεια, προκειμένου κάποιο έσοδο του φορολογούμενου να χαρακτηριστεί ως εισόδημα και να φορολογηθεί, εφόσον δεν θεωρείται ευθέως από τον ΚΦΕ ή από ειδική διάταξη νόμου ως εισόδημα, πρέπει να διερευνηθεί αν αυτό συγκεντρώνει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της έννοιας του εισοδήματος, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στη νομολογία με βάση τις αρχές του Αστικού Δικαίου και τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 20-51 του ΚΦΕ, στις οποίες απεικονίζεται, όχι αμιγώς, η τριμερής θεωρία του εισοδήματος και βάσει των χαρακτηριστικών αυτών να καταταχθεί σε μία από τις κατηγορίες Α έως Ζ, που προβλέπονται στο άρθρο 4 του ανωτέρω Κώδικα. Κατά την έννοια δηλαδή και το πνεύμα των παραπάνω διατάξεων του Συντάγματος και του ΚΦΕ ως εισόδημα φορολογείται, έστω και αν δεν κατονομάζεται ρητά στον νόμο, εφόσον υφίσταται περιοδικότητα και διαρκώς εκμεταλλεύσιμη πηγή αυτού, το αντάλλαγμα της προσωπικής εργασίας ή οι καρποί περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου και όχι και κάθε άλλη προσαύξηση της περιουσίας του, εκτός αν αυτή δυνάμει ειδικής διάταξης νόμου λογίζεται, για την υπαγωγή στον φόρο, ως εισόδημα (βλ. Ολομ. ΝΣΚ 387/2005, 573/1994, ΝΣΚ Τμήμα Ε' 777/1999, Σ.τ.Ε. 2217/1988 – Σ.τ.Ε. 855/1986).

Τελειώνοντας, θα σας παρακαλέσω να ενεργήσετε άμεσα και αποτελεσματικά, κάνοντας τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να έχουμε επιτέλους μια υπεύθυνη απάντηση από τον Υπουργό Οικονομικών και από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

Με εκτίμηση,

Ο άμεσα ενδιαφερόμενος πολίτης, αλλά και δημιουργός/διαχειριστής της διαδικτυακής ομάδας ακτιβισμού υπέρ των δικαιωμάτων των ΑμεΑ, η οποία απαριθμεί ήδη περί τα 25.000 μέλη, «Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΩΝ ΑΜΕΑ»,.

Ανδρέας Μπαρδάκης